

SKY-LIGHT 's udlægning af sagen

SKY-LIGHT fremstiller plast-emballager og plastfolier i polymeren PET.

SKY-LIGHT har i perioden 2009-2017 anvendt stoffet PMDA i forbindelse med fremstilling af PET-folie. Vi har i mange år arbejdet med genanvendte materialer i fremstillingen af PET-folie og stoffet PMDA blev i 2009 taget i brug for at forbedre kvaliteten og elasticiteten af folie fremstillet af genanvendte materialer.

PMDA er et kemisk tilsætningsstof der forlænger molekylekæderne i Polymeren PET og dermed opnås en bedre kvalitet og en højere effektivitet i produktionen. PMDA-andelen af den folie vi producerede, var på ca. 0,4 promille af totalmassen. Med de doseringer vi anvendte, var vores folier og emballager fortsat 100% egnet til fødevarekontakt.

PMDA er på EU's positivliste over de stoffer, der er tilladt i fremstilling af plast fødevarekontaktmaterialer jf. forordning 10/2011. PMDA er ikke giftigt, men faremærket, og der skal derfor bruges værnemidler hvis man skal håndtere kemikaliet.

SKY-LIGHT's kerneværdi er "Ordentlighed" og vores tilgang til sikkerhed på arbejdspladsen har altid været, at sikkerhed kommer først og at vi ikke går på kompromis med vores medarbejderes sikkerhed. Vi har siden påbegyndelsen af arbejdet med PMDA haft alle lovpligtige sikkerhedsdatablade på plads, og vi har udarbejdet APB på håndtering af kemikaliet. Vi har påbudt vores medarbejdere at bruge værnemidler i henhold til de gældende sikkerhedsdatablade og APB, og vi har stillet værnemidlerne til rådighed for vores medarbejdere. Dette har vi skriftlig dokumentation på.

Ligeledes har vi skriftlig dokumentation på, at vi ved flere lejligheder har indskærpet brugen af værnemidlerne.

Her et overblik over sagens forløb:

2009	SKY-LIGHT tager stoffet PMDA i brug. Alle medarbejdere orienteres om at der er udarbejdet APB og hvor denne befinder sig. Påfyldningsområdet mærkes med påbuddet om at bruge værnemidler. Sikkerhedsreferat fra Februar måned, omtaler ligeledes at der er påbud om brug af værnemidler.
2010	Kabiner/kuvøser til håndtering af PMDA installeres, hvilket understreger, at kemikaliet skal håndteres med omhu og beskyttelse. SKY-LIGHT står derfor fuldstændig uforstående overfor at enkelte medarbejdere udtaler til pressen, at de ikke havde fået at vide at kemikaliet var faremærket, at de ikke havde fået stillet værnemidler til rådighed og at de ikke havde fået påbud om at bruge disse.
20. april 2015	De første sygdomstilfælde. Ildebefindende omkring vores 4. og nyeste produktionslinje (etableret i 2014) SKY-LIGHT satte øjeblikkeligt eksterne eksperter til at måle støv på arbejdspladsen.
7. maj 2015	AM-gruppen foretager målinger af arbejdsmiljøet omkring vores 4. produktionslinje. De målinger der foretages af AM-gruppen afkræfter mistanke om støvproblemer omkring linjen.

- Juni 2015** Støvmålingerne følges op af et møde mellem SKY-LIGHT, Arbejdsmedicinsk Afdeling i Esbjerg (AMA) og en af de sygemeldte. Efterfølgende meddeler AMA at de ikke foretager sig yderligere.
- August 2015** SKY-LIGHT forespørger AMA, om vi kan/skal tilbyde lungefunktionstest til de medarbejdere, der tager imod tilbuddet om sundhedstjek som en del af deres natholdsarbejde. AMA finder ikke umiddelbart belæg for at gennemføre lungefunktionsundersøgelse på arbejdspladsen.
- SKY-LIGHT fastholder dog, at en sådan undersøgelse skal tilbydes samtlige medarbejdere i samarbejde med AM-Gruppen.
- November 2015** Medarbejderne gennemgår en lungefunktionstest, hvor 20 ud af 24 medarbejdere findes at have normale værdier, mens 4 sendes videre til yderligere udredning hos egen læge. AM-gruppen kan ikke konkludere noget på baggrund af den foretagne test.
- Q2 2016** SKY-LIGHT beslutter at begrænse brugen af PMDA mhp. udfasning.
- Fra det øjeblik at vi får et konkret indicie om, at der kan være en risiko for sundhedsskadelige dampe fra PMDA, optrapper vi øjeblikkeligt sikkerheden omkring håndteringen af PMDA og påbyder vores medarbejdere at anvende luftvejssikrede værnemidler. Ifølge sikkerhedsdatabladene har der ikke været påbud om brug af friskluftsforsynede værnemidler ved håndtering af PMDA, idet man ikke tidligere har haft kendskab til risikoen for, at PMDA kan udvikle sundhedsskadelige dampe.
- Den dag i dag er det fortsat uvist, hvorvidt vores medarbejdere er blevet syge, fordi de har håndteret PMDA mikrogranulat uden værnemidler eller fordi de er blevet udsat for dampe indeholdende PMDA fra produktionen. Dette er spørgsmål, som fortsat er under udredning.
- Q3 2016** SKY-LIGHT oplyses af AMA, at der vil komme den første anerkendelse af en arbejdsbetinget lidelse som følge af PMDA. Udfasningen af PMDA fortsætter under kontrollerede forhold og med skærpet fokus frem til oktober 2017, hvor produktet ikke længere findes på virksomheden.
- Oktober 2017** PMDA er helt udfaset fra SKY-LIGHT

SKY-LIGHT har på ingen måde forsøgt at hemmeligholde sygdomstilfældene. Vi har oplyst løbende og ofte om såvel resultater af eksterne undersøgelser som vores håndtering af problemet. Vi har holdt mange møder om emnet med de berørte, bl.a. i vores samarbejdsudvalg, samt møder med deltagelse af såvel Arbejdstilsynet, Arbejdsmedicinsk klinik i Esbjerg samt 3F. Vi har proaktivt medvirket til at arbejdsmedicinsk klinik kunne få publiceret den første artikel der findes omkring astma som følge af PMDA-dampe.